

PETROZSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre . . . 2 kor.
Fél évre . . . 4

Egész évre . . . 8 kor.
Egyes szám ára . . . 20 fl.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Petrozsény és Vidéke” szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a kiadóhivatalhoz küldendők.
Hirdetések, valamint nyilvtéri közlemények mérsékelt áron számíttatnak.

Az ipartestület emlékirata.

I.

A Zsilyvölgy rohamos haladása, általánosan elismert fejlődése az ipari foglalkozás körébe eső tevékenységnek köszönhető. Ebből a közhasznú akcióból a nagyipari vállalkozás mellett a kisipar is kivette a pozíciójánál fogva reá eső részt. Kisiparosaink törvényes szervezete: az ipartestület mindenkor hivatásának magaslatán munkált általában a kisipar, de különösen is tagjai érdekeinek megvédésére, előmozdítására. Feladatának tartotta a baleset és betegség esetére való biztosításról szóló s a Képviselőházhoz benyújtott törvényjavaslattal szemben aggályait kifejezésre juttatni a törvényhozáshoz felterjesztett kérvényben, mely közérdekű lévén az alábbiakban — bár kivonatossan — ismertetjük a következőkben:

„Az ipari-, gyári és kereskedelmi alkalmazottaknak betegség és baleset esetére való biztosításáról szóló törvényjavaslat és általában mindazon korszakalkató törvénytervezetek, miknek nemes célja a magyar ipart európai nivóra emelni és odafejlesztetni, hogy a közel megvalósuló önálló magyar vánterület minden zökkenés nélkül és minden csökkenés nélkül legyen életbe léptethető, — széles e hazában mindenütt csak örömet okozott és lelkes viszhangra találtak.

Mi is azok közé tartozunk, kik az iparfejlesztés nehéz munkájában amint eddig részt vettünk, úgy ezentúl is részt kívánunk venni és az ország eme nagy gondján és terhen nagybuzgalommal és kitartó szorgalommal és igazi honfiai lelkesedéssel kívánunk könnyíteni.

A nemzeti kormány soha alapvetőbb munkát nem fog végezhetni, mint aminőt nagynevű és ország — világ bámulatát kiérdemelt kereskedelmi ministerünk az ipar fejlesztése érdekében megkezdett.

Midőn azonban a nagy munka elején szívünk egész melegevel üdvözljük úgy a kormányt, mint a magyar országgyűlés Képviselőházát az iparfejlesztés terén, nem tudjuk elnyomni magunkban honfiai gondjainkat és aggályainkat a fölött, hogy különösen az ipari-, gyári és kereskedelmi alkalmazottaknak betegség és baleset esetére való biztosításáról szóló törvényjavaslat oly hibás előzményekből indul ki és oly fontos szempontokat hagy figyelmen kívül, hogy ezek alkalmasak lesznek arra és indokul fognak szolgálhatni egykor, miszerint e törvényjavaslatnak kiszabott célját megakassza.

Ezen törvényjavaslatrólunk iparosokról intézkedik; rólunk de nélkülünk

Az eddigi gyakorlat, de célszerűség is, mindig úgy hozta magával, hogy a lakosság ama kategóriája, amelynek érdekeit egy hozandó törvény felölelni kívánja, — a törvényjavaslatot előterjesztő kormány által meghallgatott. Igaz ugyan, hogy mindenkit ez irányban meghallgatni nem lehet, de annyi bizonyos, hogy az érdekelt kategóriák testületeit, az őket érdeklő kérdésekben meg kell hallgatni, mert csak így lesz abban a helyzetben a törvényhozás, hogy a felmerült panaszok és kifogások egybevetésével helyes törvényt alkothasson.

Nagy hiba, de még potolható mulasztás történt akkor, midőn a kereskedelmügyi kormány a most említett törvényjavaslat tervezetét sem kül-

dötte meg nekünk, az ipartestületnek, de még az országos iparegyesületnek és az iparszövetségnek sem, és így megakadályozott minket abban, hogy a mi életkérdésünket képező eme törvényjavaslat érdemi tekintetében kellő helyen és kellő időben kifogásainkat előterjeszthettük volna.

Ha a földmivelőkről van szó, akkor a gazdasági egyesületek, ha az orvosokról van szó, akkor a budapesti és vidéki orvos egyesületek, ha kereskedőkről van szó, akkor a kereskedelmi kamarák és különféle kereskedelmi társulatok, — ha ügyvédekéről van szó, akkor az ország összes ügyvédi kamarái nemcsak, hogy a törvénytervezet megküldése mellett véleményadásra szállítattnak fel, hanem a törvénytervezet intencióinak megvitatása érdekében leggyakrabban anketra is meghívottnak és csak mi iparosok vagyunk azok az utolsók, kiket meg se kérdeznek, meg se hallgatnak és máris elítélnék.

Igen, elítélnék, mert ha ez a törvényjavaslat sérelmeink orvoslása nélkül törvényerőre emelkedik, akkor tisztelt Képviselőház a magyar kisipart elevenen temették el.

A mi kérelmünk tehát itten az volna, hogy a törvényjavaslatot, gyári és kereskedelmi alkalmazottaknak betegség és baleset esetére való biztosításáról egyelőre napirendről levenni méltóztatásuk a kormánynak adott egyidejű ama utasítással, hogy az ország ipartestületei, továbbá az országos iparegyesület és az iparszövetség meghallgatása után ezek kifogásainak figyelembe vételével terjesztszen e tárgyban más törvényjavaslatot a Képviselőház elé.

„PETROZSÉNY ÉS VIDÉKE” TÁRGYÁJA.

Hervad.

Hervadó ősznek későn nőtt virága,
Pusztá tengődés a te életed!
Késő ébredés hozott a világra,
Kora elmúlás lesz a végzeted.
Nem éltet már most a Nap melege,
Rajtad a halál bús lehelete . . .

*
Hiába mosolyg bimbód kevés pirja,
Sápadt leveled színe már fogyott!
Gyönyörködtetni a szemet már nem bírja,
A szíved is csak szánalmat hozott.
Lám, — a sors hozzád milyen mostoha:
Éltet — s virulnod nem szabad soha! . . .

*
Enyészett között egy parányi élet . . .
Halálban élni? — Hiu képzelet!
Ugy el-elnézem meddő küzködésed,
Mitől szívembe sajnálat vezet;
S eszembe jut más bimbófadás,
Mit szintén korán ér a hervadás! . . .

Boldizsár.

Mese.

(Ezopus után szabadon).

Mikor az a szép idő volt még, hogy az állatok mesterséget folytattak, aztán a művészet is az ő kezükben volt, de sőt ama nagyfajú állat kritikát írt, mondom abban az időben történt ez a dolog, amit elmondani akarok. Egy kis komolyságot kérve előrebocsátom, hogy

a majom, ez a különben minden jóval megáldott s nagy komikai vénával felruházott állat suszter mesterséget kezdett űzni, ami nem is épen rossz foglalkozás volt, mivel abban az időben igen nagy kelete volt a ráncos szárú, sarkantyús csizmának. Abban a faluban pedig, ahol ez a dolog történt, addig csak egy suszter lakott. A konkuralás vágya vitte a majmot oda. Az az nem lehet azt úgy, biztosan tudni. Megeshetett, hogy — amennyiben már akkor is divatban volt a protekció — valami nagyobb állat ajánlotta a községbeli állatok figyelmébe az ujdonsült látyü-művészt.

A majom pedig, mint afféle kezdő mester, nagy betűkkel írta fel a cég-táblájára, hogy ő mennyire ismeri a csizma-csinálás mindennemű fortélyát. Hogy ő olcsón és mégis kitűnően dolgozik. Különösen a cipőket díszítette fel módfelett, úgy okoskodván nagy bölcsen, hogy ha az asszonyok-lányok megkedvelik ökelmét, már nyert ügye van a másik suszterrel szemben; eltekintve attól, hogy egyéniségéből folyólag remekül tudott komplementirozni és kiszűhandozni, közben lefelé adva az előkellő-csizmadiát. Ne is szóljunk a helyi lapokban megjelent reklamokról. Azt részletezni ma már nem kell, amikor úgy is ismeri azt mindenki.

A rendelők pedig jöttek, mentek. Kézről-kézre adták a majszttram kilincsét. Az üzlet fene módon virágozni kezdett, különösen ami a cipőfélekét illeti. Annyi sárga, zöld, kék, piros, meg isten tudja miféle színű cipőt, de különösen zöldet abban a faluban addig soha se készítettek, azt mondhatom. Tormások is voltak, annyi bizonyos. A talpa mindeniknek sárgaréz-szeggel volt kiverve s a piros cipő sárgával, a sárga cipő feketével, a zöld pedig még zölddebbel volt beszegve. Közben a mester díszítte rémitő módon a cipőit. Mondta, hogy az

eltart száz esztendeig is, csak vigyázni kell rája. Sárba, vízbe járni vele nem szabad, mert akkor szakad. Hogy az a bőr, amiből a cipőt készülték egyenesen Bergen-gőciából való, amit nyersen hozatott. Ő aztán Mucsán felállított börgyarában dolgoztatja ki azokat. Szóval kitűnő minden. Az anyag, a szó, a komplement és a kiszűhánd. Mondom a cipők fogytak. Nem. Rosszul mondtam. Mintha szárnyuk lett volna: repültek. Repültek ki a műhelyből.

Alig mult el azonban egy pár hét, hogy az első remek haza vitte a majom, már egy pergős nyelvű menyecske állt be a majszttramhoz. Hogy neki az a cipő nem kell. Hogy így, hogy úgy. Alig húzta fel egyszer-kétszer az istenverte cipőjét, már is lemaradt a sarka. Pedig lelkem-istenem tizenkét forint volt. Nem dobhatjuk ki a pénzt az ablakon. Egy öregebb asszonyság, akinek meg épen csak egy héttel ezelőtt küldték haza a pompás zsevrő fel cipőjét, igen hangosan panaszkodik, hogy szoritja a lábát. Ugy is sok a tyűksze. Neki bizony az ilyen drága-rossz cipő nem kell. És a harmadik ezt, a negyedik azt mondja. A cipőket pedig hozzák vissza rendületlenül, ami a mester úrnak (a majomnak) sehogy sem tetszik.

Egy napon aztán, mikor épen talán a századik pár cipőt hozta vissza a szomszéd asszony — és épen a szomszéd asszony, aki körül pedig annyit legyeskedett a majszttram, akivel a majszttram felesége is valóságos csók, — pajtás volt — a majomból is kitért a buzgóság és a szomszéd asszonyt a cipővel együtt kitesekelte az utcára és pedig nem is a legudvariasabb módon. Erre aztán lett zúgás-morgás a faluban. Hogy hát ki az úr a suszterájában, több efféle. Ugy hogy a szegény majomnak csak úgy főtt a feje a sok szeretettől-tisztelettől.

Morál: Ha nem olyan a cipő, mint amilyennek mondd, könnyen a fejedhez üti még csak a szomszéd-asszony is,

K.

A kérdésnek napirendről való levétele esetén ezt a törvényjavaslatot, melyet mi különben csak a napilapokból ismertük meg, — mi iparosok, nemcsak alaposan áttanulmányozni, de teljes részletességgel megvitatni is képesek leszünk; míg ma, midőn csak utólag ismerhettük meg ezen törvényjavaslatnak 208. §-ából álló terjedelmes szövegét, csak legfőbb sérelmeinket hozhatjuk a törvényhozás elé.

A gyűlés előtt.

Pár hét választ el bennünket attól a nevezetes dátumtól, mely a zsilvölgyi tanítók gyűlését jelöli. Nevezetes dátum, mert csak kétféle van egy esztendőben ilyen, az egyik ősszel, a másik tavasszal. Meg is olvastuk a gyűlésre való szíves meghívást, azzal a tárgyszorozattal együtt, a mely e gyűlésen le fog peregni. Ha olyan lesz az, mint a címe, tartalmában, akkor valóban érdemes az érdeklődőnek e tanító-összejövetelt felkeresni.

Azonban egy dolgot nem látunk napirenden. A tanítók fizetésének javításáról szóló törvényjavaslat megbeszélését.

E völgy tanítósa méltón mondhatja magáról, hogy a hunyadvágyei tanítók sorában előkelő helyet foglal el. Mindenképen. Ha szavát emeli valamelyes tanítót érdeklő dologban, súlyának kell lenni. Valamit ha elítél, úgy az meg van bélyegezve. Így tudjuk ezt, mert így láttuk. Most pedig, mióta a vezetés valóban eminensébb kezébe került, mint vala, ezt kétszeresen mondhatjuk. Dacára ennek, az előbb említett kérdés tárgysorozatba felvéve nincsen. Az idő itt van. Az időt fel is kell használni. A Zsilvölgy tanítósaának véleményét kell mondani arról a ma már nagyon széles kérdéssé vált tényről, mely abban kulminál, hogy a magyar tanítósa a többi tisztviselőkkel szemben a fizetésjavítását illetőleg hátréba szorul.

Meg vagyunk arról győződve, hogy a Zsilvölgy tanítósa jobban van fizetve bármely vidék tanítóinál. Tudjuk azt is, hogy az itt működő társulatok, sőt egyesek, nem is szólva magáról az államról különös gondot fordítanak nemcsak a népoktatásra, de annak becsületes munkására a tanítóira is. Szóval a zsilvölgyi tanítók egyen-egyen és összesen épen nem úgy vannak el látva anyagiakkal, a mi után elégedetlenség következhetné. Azonban az itt élő tanítók nemcsak a Zsilvölgy tanítói, de Magyarország összes tanítósaának részei is. Ezzel pedig az van mondva, hogy a hol a többi küzd, ott földre nem vonulhat az a mindenképen kollegiális testület, a mely eme kollegiálisának annyiszor adta már tanujelét.

Az alkalom meg van. A tanítók gyűlésezní fognak. Együtt, minden szenvedélytől menten, teljes objektivitással kell, hogy tárgyalják e kérdést. Mert meg van írva, ma neked, holnap nekem és megfordítva. Azt gondoljuk, úgy fognak megfelelni a gyűlésezní készülő tanítók ama hagyományos kollegiálisnak, ha ítéletünket halgatni fogják a szönyegre került törvényjavaslattal szemben. Nemesak. De ha illetékes helyen oda fognak hatni, hogy véleményük összegezve Magyarország 29.000 tanítójának véleményével, ama fórum elé jussanak, mely kell, hogy figyelembe vegye a tanítók ilyen nyilatkozatát. A kollegiális nevében addig tegyen valamit a zsilvölgyi tanító-kar, míg arra idő van, míg az nem késő.

K.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Esküvő.** Suci u Alimpu végzett gör. kath. teo. logus lelkész jelölt f. é. november hó 26-án d. u. 1 órákor a merisóri gör. kath. templomban esküszik örök-hűséget Saturn Valéria urleánynak, Saturn Izidor ottani lelkész leányának.

— **Rákóczi-ünnepély Aninoszán.** Az aninoszai társulati iskola felsőbb osztályos növendékei (IV—VI oszt.) és a II. sm. isk. tanulók — tekintettel a helyi viszonyokra — ma egy hete, vasárnap délelőtt lelkesen ünnepeltek. Reggel a növendékek teljes számban istentiszteleten voltak Lévy Gábor tanító vezetése alatt, istentisztelet után pedig a gyermekserg visszavonult a földszint tanterembe és kuruc dalok éneklése alkalmi költemények szavalása által mintegy lelkeszemeink elő varázsolta a szomorú, de dicső tettekben gazdag kuruc-korszakot. Az alkalmi beszédet Lévy Gábor tanító mondotta. Nagyban emelte eme kis ünnepély fényét a

a helyi üzemvezetőség és altisztikar egy részének jelenléte, valamint a szülők és érdeklők nagy száma. Este fél hat órákor a gyermekek kezükben égő bányász mótésszel Lévy Gábor tanító vezetése alatt, hazafias és kurucdalokat énekelve, a telepen végigvonultak.

Ugyanezkor ablakaikat kivilágították. 29-én hétfőn pedig 12—1 óráig IV—VI. osztályos növendék megszakítás nélkül huzta telepünk kis haragját, mely mintegy bánatos örömmel hirdette a nagy nemzeti tétetést.

— **Uj körjegyzőségek Hunyadvármegyében.** A közgazgatás, különösen az állami anyakönyvek vezetése körüli teendőök ellátása érdekében a belügyminiszter 14.000 korona ellátmányt folyósított a vármegyében uj körjegyzőségek szervezésére. A közigazgatási bizottság folyó hó 10-én tartott havi rendes ülésében fogadta el az uj körjegyzőségek szervezését a következőkben.

A petrozsényi járásban a lupényi körjegyzőségből kilép Hobicsényi Urikány és Kimpulujnág s az előbbi székhellyel és elnevezéssel uj körjegyzőség lesz.

Az algyógyi járásban Homoród a bokai. Nyirmező a bózesi körjegyzőségtől elvételén, Homoród székhellyel uj körjegyzőség alakittatik. A bózesi körjegyzőségtől Burbuk, Kurpeny és Valemáré a bokai, az algyógyitól Renget, a balsaitól Erdőfalva a bózesi körjegyzőséghez csatoltatik.

A dévai járásban a piski körjegyzőségtől Szántó halma, Szentandrás és Sárfalva kikapcsolatván, Szentandrás székhellyel uj jegyzőség alakittatik.

A körösbányai kerületben Tataresd, Prihodesd, Karasztó, Birtin és Lunka községek az alvácai körjegyzőségtől elvételén, Birtin székhellyel uj körjegyzőség alakittatik.

A vajdahunyadi járásban Királybányatopica székhellyel Góles, Doboka, Hosdó, Parosza és Valár községekből uj körjegyzőség alakittatik, ezenkívül változások lesznek a cserbeli körjegyzőségben, mely Alsóteleken lesz helyezve s is ez lesz. Változnak a bunyilai, cserbeli és felpetesi körjegyzőségek községek.

A hátszegi járásban a zajkányi körjegyzőségtől Bukova, Alsó- és Felsőbancár elvételén, Bukova székhellyel és elnevezéssel, Várhely, Hobicavárhely és Zajkányból, Várhely székhellyel és elnevezéssel uj körjegyzőség alakittatik. Klopótva nagyközség lesz. Alsó- és Felsőnyíresfalva, valamint Kékésfalva községekből Alsónyíresfalva elnevezéssel és székhellyel uj körjegyzőség alakittatik.

A puji járásban Mezölivadia székhellyel és elnevezéssel Hegyalja, Livadia, Kis- és Nagybauár és Petrosz községekből uj körjegyzőség lesz; változás lesz a borbátrvízi, fehervízi és felsőzálláspataki körjegyzőségben.

Tervbe van véve még Brádnak nagyközséggé alakítása s a hozzá tartozó községekből uj körjegyzőség alakítása.

— **A puji kir. járásbírószág telekkönyvi hatósággal** lesz felruházva a jövő évtől kezdve. Kétségtelenül nagy előny ez nemcsak a puji, de különösen a petrozsényi járásra, amennyiben 29 kilométerrel közelebb lesz a telekkönyvi hivatal. Hatalmas lépéssel közeledtünk régi törekvésünk sikeréhez, vagyis, hogy könnyebben s kevesebb költséggel és idővesztéssel betekinthetők legyenek a petrozsényi hitellekkönyvek. Ami jogosult óhajtatunk azonban nem a puji kir. telekkönyvi hivatal felállítására, hanem a telekkönyvi hatósággal felruházott petrozsényi kir. járásbírószág szervezése, mely annyi emlékiratban s már több küldöttség által kérelmeztünk s az igazságügyi kormány mindannyiszor szükségesnek jelezte s kilitásba helyezte, sőt határozottan megígérte annak létesítését, de az áldatlan politikai viszonyok, a kormányválságok miatt halasztást szenved. Most azonban illetékes helyről vett értesülésünk szerint jogosult kívánságunk teljesülése csak rövid idő kérdése. Lényegtelen alakítások statisztikai adatok gyűjtése késlelteti még rövid ideig. Ezek a bekívánt adatok nyomatókos bizonyítékot fognak szolgáltatni emlékiratainkban felsorolt indokaink támogatására s megfogják erősíteni a vármegyei kormányzat, a puji kir. járásbírószág a dévai kir. törvényszék és kolozsvári kir. ítélőtábla kimerítő hivatalos felterjesztéseit, melyekben ki van mutatva, hogy a petrozsényi kir. járásbírószág létesítését nemcsak az igazságszolgáltatás érdeke, de figyelmen kívül nem hagyható magyar nemzeti szempontok is szükségessé teszik. Különösen is kiemelendőnek tartjuk, hogy a „Marosvásárhelyi Székely Társaság” nagy becsű emlékiratban meggyőzően informálta az igazságügyi kormányt s államérdekből és a nemzeti politika szempontjából bizonyította, hogy a telekkönyvi

hatósággal felruházott petrozsényi kir. járásbírószág felállítására elodázhatlan.

Mintegy a július hó 11-én tartott községi képviselőtestületi közgyűlés egyhangú határozatában s ezen alapon felterjesztett újabb emlékiratban kötelezőleg kijelentette, hogy mielőtt az igazságügyi kormány a petrozsényi kir. járásbírószág felállítását elhatározza, a szükséges hivatalhelyiségekről és lakásokról gondoskodás fog történni. Illetékes helyről szerzett információink szerint a petrozsényi kir. járásbírószág kérdése oly módon nyer oahjtásunknak megfelelő megoldást, hogy se a szervezés, se a felmerülő költség folyósításához törvényhozási intézkedés nem lesz szükséges. Minden optimizmus nélkül kijelenthetjük, hogy a járásbírószág szervezése oly rövid idő kérdése, hogy a helyiségről való gondoskodás ideje elérkezettnek mondható.

— **Hangverseny Lupényben.** Lupényben. 1906. évi november hó 24-én a Schäffer-féle vendéglő nagytermében a lupényi róm. kuth. templom javára rendezendő jótékonycélu hangverseny lesz táncvigalemmal egybekötve, melyet a róm. kath. egyháztanács rendez. Belépőjegyek: Személyenként 1 kor. Családjegy 2 korona. Kezdeté este 8 órákor. A nemes célra köszönettel fogadott felülfizetések hirlapilag nyugtáztatnak.

— **Táncmulatság Petrozsényben.** A magyarországi munkások rokkant és nyugdíj-egyletének 110. petrozsényi fiókjá a saját fiókpénztára javára ma f. hó 18 án bányatársulati (Györke-féle) vendéglőben táncmulatságot rendez. Kezdeté este 8 órákor. Személyjegy 1 korona, családjegy 2 korona.

— **Petrozsény utcáinak rendezése** képezi most a helyhatóság kiváló feladatát. A Templom-utca mind a két oldalon szélesítve impozáns benyomást tesz a szemlélőre s az aszfalt járda és a köburkolat készítése ott is rövid idő alatt be lesz fejezve. A piac-tér kövezése már elkészült s mellette az aszfalt járda is.

A vasúti feljáró uton a Grausamm-ház előtt a cement-esatorna le van fektetve s a kocsi ut köburkolata részben már elkészült, a jövőhéten pedig nagy munkaerővel folytatja a Fried és Adorján budapesti vállalkozó cég. Az aszfalt járdákat The Neuchatel Asphalte comp. budapesti fiókja készíti.

A községi építési és pénzügyi bizottság, a szabályozási s utépítési munkálatok teljesítési körüli intézkedéseket a közgyűlés megbízásából a legnagyobb buzgalommal fogyanatosítja s a vállalkozókat erőlyesen szorítja, hogy a folyó évben létesített szándékolt munkálatok az esőzés s fagy beállta előtt elkészüljenek.

A vállalkozók is sok akadálylyal küzdenek. Majd a szükséges anyagot nem kaphatják meg a szabályozandó utca közepén majd a vasut nem szállítja a feladott küldeményeket. A héten az előljárásság táviratilag kérte a vezetőseget, hogy a kissebesi állomáson feladott mintegy száz vagon kocka kő el szállítása iránt intézkedjek.

Leginkább foglalkoztatja a végrehajtó bizottságot ezuttal a Kossuth Lajos-utca szabályozása oly módon, hogy a Maleán-tuli és innen része az utcának egyenes s tételessék, ami csak a Szokoly Miklós-féle házának el távolításával s az utnak a háztelekre helyezésével volna eszközölhető. A tulajdonos azonban olyan horribilis összeget kér, hogy ilyen áldozatot a község aligha hozhat meg.

A Kossuth Lajos-utca szabályozása érdekében a dévai m. kir. államépítészeti hivatal is közölte a feltételeket melyek mellett az állam a Maleán vashidat építtetne s a stratégiai államutat egyenes vonalba építtetné a szabályozandó utca közepén. Ez a feltétel az volna, ha:

1. Kötelezi magát Petrozsény községe, hogy az áthelyezendő utszakasz céljára szükséges területet megszerzi és azt az államnak teljesen díjtalanul átengedi.
2. Az utnak e helyen való felépítési költségeit fizeti a község. A régi helyen ugyanis az útát magát nem kell építeni, mert az készen van.
3. A már megépített (vasszerkezetre) jobb oldali végleges hidfőnek az értékét megtéríti. Ezzel szemben a hivatal feltételeken — kereskedelemügyi miniszter úr utólagos jóváhagyása kikötésével — átengedi a község részére a régi út helyét.

Tekintve, hogy a szóban levő hidat az 1907. évi költségvetés terhére való építésre javaslatba hozta az áll. épít. hivatal és így e hid végleges megtervezése immár időszzerű, felkérte a községet, hogy feltételeinek elfogadása, vagy el nem fogadása felett minél hamarabb döntsön, hogy a terveknek elkészítését, ahhoz mérten eszközölhesse.

A kérdés tehát felette sürgősen megoldandó, mert,

ha vashidat az állam a jövő évben a régi híd helyén építteti, Petrozsény főutcájának közahajtás szerinti szabályozása mindenképpen lehétlené tétetik. Érdeklődéssel várjuk a közsegi képviselő testületnek ezen ügyre vonatkozó legközelebbi döntését.

— **A waggonhiány** országsszerte panasz tárgyat képezi, különösen érethető itt Petrozsényben általán a Zsilvölgyben, honnan naponként több száz kocsis szén, fa és egyéb rakomány szállítatik s az ország minden részéből szünetlenül érkeznek panaszok sürgetések, melyekre a waggonhiány szolgáltat okot, mely miatt f. hó 14-én Nagy Sándor képviselő az országgyűlésen interpellált, mire Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter nyomban következőleg válaszolt: Ami a waggonhiányt illeti, nagyon sajnálom, hogy a t. barátom nem említette meg azt, ami már köztudomásu, hogy mihelyt én a kereskedelemügyi tárcát gondozásom alá vettem, azonnal intézkedtem, hogy a megtörtént nagy hibák — csak így akarom a dolgot jelezni — helyrehozassanak, illetőleg mihelyt lehet, felmondtam a szerződést, amelylyel a már létező és elődöm által megrendelt 2.000 waggont Olaszországnak bérbeadták. (Nagy zaj. Felkiáltások balfelől: Skandalum volt!) Ezt azonnal felmondtam, még pedig azon lehető legközelebbi időre, amelyet a szerződés megengedett. (Élénk helyeslés.) Továbbá azonnal megrendeltem nagyszámu waggonokat, amelyek még a jövő év kezdetén forgalomba lesznek hozhatók, úgy, hogy a jövő évben összesen 4.600 waggonnal több lesz forgalomban, mint ebben az évben. Többet ez idő szerint nem tehettem, sok ok miatt, egyebbet közt az állam financiai helyzetét is tekintetbe kellett vennem; de azt hiszem, hogy ez az igen nagy szaporulata a waggonoknak jelentékenyen hozzá fog járulni ahhoz, hogy a most kétségtelenül létező nagy waggonhiány, amely körülbelül 17.000 waggonra tehető, a jövő évben nem fog fennállani. Egyébiránt az, hogy ne legyen waggonhiány, a minisztériumnak mindenesetre legszorgosabb gondját képezi.

— **A vasuti kijárónál** elkészült nem az annyiszor szorgalmazott korlát, hanem igen praktikus rostély, melylyel eleje van véve a balesetek eshetőségének, melyekre oly sokszor rámutatunk. Ezen kívül a csinos rostély díszíti a petrozsényi pályaudvartól a községbe vezető utat.

— **Ujabb veszettség esete** fordulván elő, a járás főszolgabírája elrendelte Petrozsényben a még maradt ebek kiirtását. Indokul erre a szigorú intézkedésre az adott okot, hogy mult vasárnap egy veszet kulya 14 egyént és számtalan ebet megmárt. A megmárt egyének beoltás végett a Pasteur-intézetbe szállítottak Budapestre. Ideje már, hogy az emberek életbiztonságát veszélyeztető ebkiborlás megátoltassék, mert az ebzárlat megszűnt — párhét — óta annyi kulya köborol ismét az utcákon, mintha méreggel és a gyepmester által több száz kulya nem lett volna kiirtva.

— **Csempészés.** Ebből a nem utolsó mesterségből bőven kijut a mi vidékünknek, ha nem is olyan nagy mértékben, mint azt a pesti lapok írják. És úgy hallottuk, elég jövedelmező foglalkozás is, csak érteni kell hozzá. Legközelebb a petrozsényi csendőrséget értesítette egyik szemfüles barátja a tisztességnek, hogy egy aninoszai embernél 16—20 drb. jól megtermelt sertés várja a kést, amelyeknek hazája Oláhlon volt s amelyekre a tulajdonosa szégyel passzust váltani. A nyomozás megindult, de hát mire a csendőrség őrei kiértek Aninoszára, a madarak kirepültek a kalitkákból, jobban modva az ólból, bizonyára élénk sajnálatára a közigazgatási hatóságnak. No, de majd máskor talán jobban sikerül a manőver.

— **A pálinka** ez az emberpusztító méreg, ismét ujabb áldozattal tesz bizonságot veszedelmes rombolásáról. Tóber János ezelőtt becsületes munkával kereste kenyerét mint pályamunkás a volt brassói bányatársulatnál. Neki adta magát a pálinkaivásnak, elzüllött s a még munkabíró 52 éves ember csavargott, koldulással tengette életét Petrillán s bejött Petrozsénybe, hogy ne legyen gyermekei zemei előtt, akik szívesen gondoskodtak volna róla, de a szerencsétlen ember sülyedt tovább s került gyermekeit. Mult vasárnap estefelé bepálinkázva dülöngött hazafelé az utszélén lefeküdt nagy részegen elesett s reggel halvatalálták a járó-kelők. Megfagyott a boldogtalan, a pálinkaivás szánandó áldozata.

— **Disznólopás.** Aninoszán e hó 8-ára virradóra Delross László vállalkozó három nagy hizott disznóját ismeretlen tettesek ellopták. A záradakat az órlól leverték s tiz disznó közül a három legszebbet kiválasztva azokat elvitték. Az esetet bejelentették a szürduki csendőrs parancsnokságnak s még az nap Szóke János ör-

mester és P o p a András csendőrkiszállottak Aninoszára a nyomozás megejtése céljából. Őt napi szakadatlan munka után aztán kinyomozták a tetteseket négy dílsai román-ember személyében, akiket 13-án a dévai ügyészséghez szállítottak. A lopott sertések közül egyet élve, kettőt pedig feldarabolva adták vissza a tulajdonosnak a derék csendőrök, kik közül különösen Szóke örmes-ter már igen sok esetben adta jelét e vidéken rátermettségének s kiváló nyomozó képességének.

— **Török A és Társa Bankház R. T. Budapest.** Ha körültekintünk a magyar kir. szabadalmazott osztály-sorsjáték főelárusítóit között, önkénytelenül a Török-cég tűnik fel előttünk. Ezen bankház a legnagyobb osztály-sorsjegy-főelárusító és a legtöbb sorsjegyet hozza forgalomba. Ez nem is esoda, mert e bankház a játsszó közönség kegyét minden egyes sorsjátékban a legnagyobb mértékben meghodította. Azonkívül vevői hatalmas szerencsével játszanak. Például e bankház szerencsés vevői egy sorsjáték 6. osztályában a két legnagyobb főnyereményt és pedig 600.000, 400.000 koronát egy millió korona összegben nyerték, egy másikban pedig a 600.000 koronás nagy jutalmat, a 100.000, 90.000, 60.000, 50.000, 30.000 és számtalan egyéb nagyobb főnyereményt. Ugy hogy rövid idő alatt 27 millió korona óriási összeget fizetett ki szerencsés vevőinek. Ennélfogva megragadjuk az alkalmat, hogy Török A. és Tsa. bankházát, melynek főüzlete Szervita-tér 3. alatt saját palotájában, fiókjai pedig Teréz-körut 46., Váci-körut 4. és Muzeum-körut 11. alatt van, mindenkinek ajánljuk. A terv szerint az I. osztály huzása már esütörtökön és pénteken, e hónap 22-én és 23-án lesz. A sorsjegyek árai: $\frac{1}{4}$ = 12 korona, $\frac{1}{2}$ = 6 korona, $\frac{1}{4}$ = 3 korona, $\frac{1}{8}$ = 1 korona 50 fillér. A ki tehát sorsjegyet akar vásárolni, forduljon bizalommal Török A. és Társához, Budapest.

— **Elsőrendű életbiztosító intézet erdélyrészi vezérügynöksége** Petrozsény és vidékére képviselőt keres. Csakis intelligens és jobb körökben bevezetett egyének ajánlatai vétetnek figyelembe. Szorgalmas és erőyes munkálkodással igen könnyen tekintélyes jövedelem érhető el. Ajánlatok „Életbiztosító“ Kolozsvár postrestante küldendők.

— **Egy jól bebutorozott szoba kiadó** özv. Gaáli Antalnénál Petrozsényben.

Felelős szerkesztő: Zádory Károly.

Kiadótulajdonos: Figuli Antal.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönségnek szíves tudomására juttatni, hogy helyben a Zárda Vencel házában női szabászati tantermet nyitottam, melyben bárki elsajátíthatja a magyar-, francia-, angol-szabászatot és a tanító alatt minden tanulóleány készíthet egy ruhát teljesen ingyen.

Továbbá készítek elegáns női ruhákat, costumeket, jutányos árban készítek csinos báli-ruhákat.

A nagyérdemű hölgyközönség szíves pártfogásáért esedez

özv. Gadó Balázsné.

Értesítés a dévai ipartestület és a kerület munkaadóihoz!

Figyelmeztetjük a testület, nemkülönben a kerület kebeléhez tartozó munkaadó urakat, a kik betegsegélyző díjak fizetésével hátralekban vannak, a m. kir. Kuriának 1895. évi 30.573 sz. döntvénye értelmében, a segélypénztári járulékok a levonás idejétől kezdve már a pénztárnak tulajdonát képezik, a beszolgáltatás idejéig a munkaadónak csak őrizetere vannak bizva; az a munkaadó tehát, ki a járulékokat a segélypénztárba be nem szolgáltatja, hanem saját céljaira fordítja, sikkasztást követ el, mint ilyen a büntető törvénykönyv ide vágó szakasza által sújtatik. Nehogy munkaadóink ily kellemetlenségnek tegyék ki magukat szíveskedjenek összes hátralekaikat mielőbb a betegsegélyző-pénztárba befizetni.

Ezen felszólításnak eleget nem tévők ellen, ha a hátralek vagyontalanság miatt fel nem hajtható — a feljelentést a mulasztók ellen okvetlen megteszszük.

Déva, 1906. október hó 10-én.

A dévai ker. betegsegélyző-pénztár igazgatósága.

Értesítés.

Van szerencsém b. tudomására hozni a n. é. hölgyközönségnek, hogy helyben a Junger Simon-féle házban a mai kor igényeinek megfelelő

himzési műtermet

nyitottam, hol elvállalok mindennemű fehér és színes himzéseket a legszebb kivételben.

Műtermemben tanuló-leányok felvételnek. Tisztelettel

SCHWARTZ MARISKA,
Petrozsény.

Kiadó lakás.

Petrozsény község központján a Mátyás-utcában egy szobából, konyhából és kamrából álló lakást előnyös feltételek mellett azonnal bérbe adja

a tulajdonos:
Grosz Hermann.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönségnek szíves tudomására juttatni, hogy helyben női-szabó műtermet nyitottam. Készítek angol costumeket, elegáns női ruhákat, blouzekat, juponokat és mind e szakmához tartozó ruhaneműeket a legujabb és legelegánsabb kivitelben.

Szabás és varásban oktatást nyerhetnek nálam jutányos árban az iránta érdeklődők.

A nagyérdemű hölgyközönség szíves pártfogásáért esedez

Rubletzky István,

női-szabó mester Budapestről.

Ideiglenes műtermem „Emke“ száló 2. sz.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle
pemete-fű **cukorkánál**

Vásárlásánál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

I doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

A legelőkelőbb orvostanárok által ajánlott és a kiállításokon aranyérmekkel és díszoklevelekkel kitüntetett

Esterházy-cognac,

mely a közönség kedvence itala mindennél kapható.

Központi iroda:

Gróf Esterházy Géza-féle cognacgyár

BUDAPEST

V. ker., Nádor-utca 16.

Üjdonság!

Itt először!

Üjdonság!

Petrozsényben a Kossuth-téren felállított MŰTÁRLATBAN a napokban megérkezett és csak néhány napig látható **II. Rákóczi Ferencz ünnepélyes disztemetése Kassán.** Ezenkívül még sok szenzációs új eszményi képek láthatók. Beléptidj személyenkint 20 fillér, este fényes kivilágítás mellett 30 fillér. Felhivom a n. é. közönség b. figyelmét az élő-állatok osztályára, hol a belépődij 20 fillér. A. n. é. közönség b. pártfogását kérve vagyok tisztelettel

Büchler József
tulajdonos.

TÖRÖK szerencséje ÖRÖK

Felülmulhatatlan az a szerencse, mely bankházunknak kedvez. — Rövid idő alatt □ ○ □ ○ □ ○ □ ○ □
27 millió koronánál több nyereményt fizettünk ki nagyrabecsült vevőinknek; ezek között a két legnagyobb nyereményt, és pedig:

kétszer a nagy jutalmat, a **600.000** koronás főnyereményt,

a legnagyobb **400.000** koronás főnyereményt,

továbbá 5 a 100.000, 3 a 90.000, 3 a 80.000, 3 a 70.000, 4 a 60.000, több a — 50.000, 40.000, 30.000, 25.000, 20.000, 15.000 és ezeken kívül számtalan — 10.000, 5.000, 3.000, 2.000, 1.000, 500 koronás és egyéb nagy nyeremény.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb kezdődő, a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő 19-ik új magyar osztálysorsjátékban

125.000 sorsjegyre **62.500** pénznyeremény jut

és összesen **16 millió 457.000 korona** hatalmas összeget sorsolnak ki.

Legnagyobb nyeremény esetleg **1.000.000 korona,**

továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000, 1 a 200.000, 2 a 100.000, 2 a 90.000, 2 a 80.000, 2 a 70.000, 2 a 60.000, 1 a 50.000, 3 a 40.000, 3 a 30.000, 6 a 25.000, 9 a 20.000, 13 a 15.000, 44 a 10.000 korona és még sok egyéb nyeremény.

Az I. osztályú sorsjegyek tervszerű árai:

$\frac{1}{8}$ eredeti sorsjegy frt —.75, vagy K 1.50; $\frac{1}{4}$ eredeti sorsjegy frt 1.50, vagy 3 kor.
 $\frac{1}{2}$ " " " 3.—, " " 6.—; $\frac{1}{1}$ " " " 6.—, " 12 "

A sorsjegyeket utánvétellel, vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük. Hivatalos tervezet díjtalanul. — Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk azonnal, de legkésőbb

folyó évi november hó 22-ig

miután a huzas már f. é. november hó 22-én megkezdődik, hozzánk bizalommal beküldeni, miután szerencse-sorsjegyeink igen keresettek és gyorsan elfogynak.

TÖRÖK A. és T^{SA}

— Sürgőnycim: — Bankház R.-T. BUDAPESTEN. — Sürgőnycim: — TÖRÖKÉK, BUDAPEST.

HAZÁNK LEGNAGYOBB OSZTÁLYSORSJÁTEK ÜZLETE.

FŐÁRUDÁNK OSZTÁLYSORSJÁTEK-ÜZLETEI:

Központ: Szervita-tér 3/a. I. fiók: Váci-körút 4/a.
II. fiók: Teréz-körút 46/a. III. fiók: Muzeum-körút 11/a.

Már megérkeztek!

HALAKBAN:

Kelettengeri (ostyá) hering, Bismark hering, sodrott, töltött (röll) hering.

HALSALÁTA:

Korona szardínia, tengeri-rákok, tengeri-pisztráng, szardella-gyűrű. Szardénia és caviár, tisztított szardella, stb. stb.

FELVÁGOTTAKBAN:

Naponta friss érkezésű szebeni tormás-virslis, pariser, disznó-sajt, sonka, kolbász, szalámi, szardella, kolbász, valódi debreceni hosszú kolbász, debreceni paprikás csemege szalona, szalámi I. rendű stb. stb.

SAJTOKBAN:

Valódi ementháli, boszniai trapista, fogarasi csemege-sajt, raupach-féle imperiál, pécsi csemege-sajt, francia cammément-sajt, friss tea, vaj stb.

KÜLÖNFÉLE CSEMEGE-ÁRUK:

Vizes és ecetes ugorka 5 literes üvegekben, különféle befőttek u. m: Barack, körte, meggy, cse-resznye, stb., különféle ízek (lekvárok) u. m: áfonya, barack, ribizske stb. stb.

TEÁK-ÉS TEASÜTEMÉNYEK:

A legfinomabbak és dús választékban.

Kóser-virslis és kóser felvágottak

naponta friss érkezésű, külön késsel és külön mérlegen tisztán kezelve.

GYERMEK PISKOTÁK:

Pozsonyi kétszersült, köhögés elleni cukorkák u. m: szalmiák, mignon, töltött-maláta, töltött méz és malátakivonat.

DÉLIGYÜMÖLCÖK:

Malaga szőlő, héjas-mandula, smirna-füge, görcei füge, szultán-füge, koszoru-füge, feltört mogyoró, califát datolya, berber datolya, prünella, candirozott gyümölcsök.

Karlsbadi ostyalapok mindenféle nagyságu, naponta friss.

Cukrászdai sütemények nagy választékban.

Cukorkákban és csokoládékban óriási dúss választék. Réthi-féle pemetefüccukorkák 60 és 20 filléres csomagolásban.

= Tej-csokoládék. =

Cukor-rózsák torta disznek.

Stolverk reggeli és vaniliás csokoládé. Ezek csakis:

Singer Lajosné

cukorka, csokoládé, déligyümölcs és csemege-üzletében kaphatók. Petrozsényben (zárdá-épület Kossuth-tér).